

Установа адукацыі
«Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Рэктар установы адукацыі
«Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт
імя Еўфрасінні Полацкай»

Ю.Я. Раманоўскі

«28 / 06 / 2024 г.

Рэгістрацыйны № УД- 66/24 /уч.

БЕЛАРУСКАЯ МОВА (ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА)

Вучэбная праграма ўстановы адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці

6-05-0533-04 «Камп'ютарная фізіка»

(з прафілізацыяй «Камп'ютарнае мадэльванне фізічных працэсаў»)

2024 г.

Вучэбная праграма складзена на падставе агульнаадукацыйнага стандарта 6-05-0533-04-2023 і вучэбнага плана спецыяльнасці 6-05-0533-04 «Камп'ютарная фізіка» (з прафілізацыяй «Камп'ютарнае мадэляванне фізічных працэсаў»), рэгістрацыйны № 13-23/уч. ФКНЭ ад 04.04.2023 г. для дзённай формы атрымання вышэйшай адукацыі.

СКЛАДАЛЬNIK:

Таццяна Робертаўна Багарадава, дацэнт кафедры сусветнай літаратуры і замежных моў установы адукацыі «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай», кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДЛЯ ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай сусветнай літаратуры і замежных моў установы адукацыі «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай»
(пратакол № 7 ад «10» 06 2024 г.)

Метадычнай камісіяй факультэта камп'ютарных навук і электронікі установы адукацыі «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай»
(пратакол № 10 ад «25» 06 2024 г.)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная дысцыпліна «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» займае важнае месца ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста з вышэйшай адукацыяй. Мова з'яўляецца галоўным інструментам інфармацыйнага ўзdzеяння, фарміравання грамадзянскасці і патрыятызму, ажыццяўлення сацыяльнага ўзаемадзеяння.

Асаблівасці сацыялінгвістычнай сітуацыі ў Рэспубліцы Беларусь, павышэнне матывацыі публічнай маўленчай дзейнасці патрабуюць ад вышэйшай школы рыхтаваць не толькі спецыяліста, але і камунікатыўна развітую асобу, білінгвальна падрыхтаваную, якая на дастатковым узроўні можа наладжваць зносіны на нацыянальнай мове ў прафесійна-справавой і навуковай сферах.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» далучае навучэнцаў да сістэмы нацыянальных каштоўнасцей, спрыяе авалоданню на высокім узроўні маўленчай культуры ў прафесійных зносінах, садзейнічае лагічнасці, выразнасці, правільнасці і дакладнасці маўлення будучага спецыяліста. У працэсе навучання студэнты авалодваюць спецыяльнай тэрміналагічнай лексікай, вучацца граматна, лагічна і паслядоўна выкладаць свае думкі ў вуснай і пісьмовай формах, дарэчна карыстацца моўнымі нормамі ва ўмовах білінгвізму, у залежнасці ад мэтаў камунікацыі працаўаць з прафесійна арыентаванымі і навуковымі тэкстамі, весці дакументацыю, выступаць з публічнымі прамовамі і навуковымі паведамленнямі. Авалоданне студэнтамі праграмай вучэбная дысцыпліны «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» будзе спрыяць павышенню грамадскага прэстыжу беларускай літаратурнай мовы як мовы тытульнай нацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

Мэта вучэбнай дысцыпліны: выпрацаўаць у студэнтаў якасныя ўменні і навыкі эфектыўнага выкарыстання моўных сродкаў у прафесійной камунікатыўнай дзейнасці.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

-замацаваць і ўдасканаліць веды па беларускай літаратурнай мове ў яевуснай і пісьмовай формах;

-садзейнічаць выпрацоўцы ўмення арыентавацца ў тэарэтычных і практычных праблемах функцыяновання беларускай мовы;

-стварыць цэласнае сістэмнае ўяўленне аб функцыянованні мовы ў яе стылявых разнавіднасцях;

-садзейнічаць фарміраванню і павышэнню культуры маўлення, у тым ліку прафесійнага, будучых спецыялістаў;

-дапамагчы выпрацаўаць уменні і навыкі самастойнага аналізу моўных з'яў;

-спрыяць узбагачэнню слоўнікавага запасу навучэнцаў;

-удасканаліць навыкі і ўменні якаснага і дакладнага перакладу спецыяльных тэкстаў з рускай мовы на беларускую і наадварот;

-спрыяць выпрацоўцы ў студэнтаў навыкаў правільнага, дакладнага, чыстага, выразнага і разнастайнага маўлення;

-сфарміраваць уменне мэтазгоднага выкарыстання сродкаў беларускай мовы ў навуковай і практычнай дзейнасці;

-заахвочваць да практычнага ўкаранення атрыманых студэнтамі ведаў у іх прафесійнай дзейнасці;

-выходзяць павагу да духоўнай і інтэлектуальнай спадчыны беларускага народа, фарміраваць імкненні да перспектывнага развіцця беларускай мовы;

-спрыяць фарміраванню камунікатыўна развітой асобы, здольнай наладжваць контакты на нацыянальнай мове.

Студэнт павінен набыць наступную кампетэнцыю:

універсальную:

УК-11: Выкарыстоўваць асноўныя паняцці і тэрміны спецыяльнай лексікі беларускай мовы ў прафесійнай дзейнасці.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны навучэнце павінен:

ведаць:

-ролю мовы і маўлення ў працэсе сацыялізацыі асобы; месца і ролю беларускай мовы ў славянскім свеце;

-паходжанне і этапы развіцця беларускай мовы, фарміраванне яе графічнай сістэмы;

-персаналіі заснавальнікаў беларускай лінгвістыкі;

-функцыянальныя стылі сучаснай беларускай літаратурнай мовы, іх жанравыя разнавіднасці;

-спецыфіку сістэмы функцыянальных стыляў беларускай літаратурнай мовы;

-асаблівасці фарміравання навуковага стылю;

-адметнасці навуковага і афіцыйна-справавога стыляў і сфераў іх прымінення;

-структуру лексікі беларускай мовы;

-асаблівасці беларускай мовы ў параўнанні з рускай;

-сістэму літаратурных нормаў беларускай мовы;

умець:

-характарызаваць асаблівасці функцыянальных стыляў;

-ствараць тэксты розных жанраў, свядома карыстаючыся моўным матэрыйялам, адекватна стылю, мэце, сітуацыі і тэме выказвання;

-выкарыстоўваць стылістычныя нормы, згодна з сітуацыяй прафесійных або справавых зносін;

-аналізаваць асаблівасці беларуска-рускага і руска-беларускага білінгвізму; -інтэрпрэтаваць моўную палітыку дзяржавы ў гістарычным контэксце;

-аналізаваць моўную сітуацыю ў Рэспубліцы Беларусь на сучасным этапе;

валодаць навыкамі і ўменнямі:

-Эфектыўных маўленчых паводзін у розных сітуацыях прафесійных і справавых зносін;

-карыстацца моўнымі сродкамі беларускай мовы ў практычнай дзейнасці; адекватна перакладаць навуковыя, спецыяльныя і службовыя тэксты з рускай на беларускую мову і наадварот, улічваючы стылістычную прыналежнасць і асаблівасці лексіка-граматычнай будовы тэксту;

-кампрэсіі і разгортаўння навуковай інфармацыі, анатавання, рэферыравання і рэдагавання;

-пісьменнага афармлення справавых дакументаў.

Змест вучэбнай дысцыпліны «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» карэллюецца са зместам вучэбных дысцыплін «Замежная мова» (знаёмства з найноўшымі тэхналогіямі, адкрыццямі і тэндэнцыямі ў галіне тэхнікі і інфарматыкі), «Філасофія» (асветнікі Беларусі).

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая.

У адпаведнасці з вучэбным планам установы адукацыі па спецыяльнасці на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны адводзіцца: усяго вучэбных гадзін – 54, з іх 34 гадзіны аўдыторных заняткаў (практычныя заняткі – 34 гадзіны), самастойная праца студэнтаў – 20 гадзін.

Вучэбная дысцыпліна вывучаецца на 1 курсе ў 2 семестры.

Форма прамежкавай атэстацыі – залік.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

МОДУЛЬ 1. АГУЛЬНАДУКАЦЫЙНАЯ СФЕРА

Тэма 1. БЕЛАРУСКАЯ МОВА ЯК ЧАСТКА НАЦЫЯНАЛЬНАЙ КУЛЬТУРЫ

Суадносіны мовы і культуры. Беларуская нацыянальная мова і духоўная культура народа. Функцыі беларускай мовы як асноўнага кампанента нацыянальнай культуры. Роля вуснай народнай творчасці ў фарміраванні нацыянальных каштоўнасцей. Ідяяматычнасць мовы.

Тэма 2. СІСТЭМНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Структура беларускай нацыянальной мовы. Вызначальныя рысы літаратурнай мовы. Тэртыярыйныя дыялекты. Узроўні моўнага развіцця (фанетычны, арфаэпічны, словаўтваральны, лексічны, марфалагічны, сінтаксічны). Стандарты беларускай літаратурнай мовы ("тарашкевіца" і "наркамаўка"). Мова і маўленне. Функцыі мовы і маўлення ў працэсе сацыяльных зносін.

Тэма 3. БЕЛАРУСКАЯ МОВА СЯРОД ІНШЫХ МОЎ

Генеалагічная класіфікацыя моў. Моўныя сем'і, групы і падгрупы. Месца беларускай мовы ў славянскай і сўрапейскай супольнасці моў. Асаблівасці беларускай мовы ў параўнанні з іншымі славянскімі мовамі. Беларуская мова сярод усходнеславянскіх моў. Параўнанне тэкстаў беларускай, украінскай, рускай, польскай, балгарскай і чэшскай моў. Даўнія і новыя запазычанні з іншых моў у беларускай мове. Вывучэнне беларускай мовы ў рэспубліцы і за мяжой.

Тэма 4. ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРНАЙ МОВЫ

Перыядызанная беларуская мова. Гісторычны падыход да разумення працэсаў моўнага развіцця. Агульнаусходнеславянская мова (X-XIII стст.) як пачатак фарміравання пісьмовай мовы беларускай народнасці. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў Вялікім Княстве Літоўскім. Старожытныя рукапісныя і друкаваныя помнікі на беларускай мове. Лёс беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай і Расійскай імперыі. Новая беларуская літаратурная мова XIX - пачатку XX стст. Роля Яна Чачота, Францішка Багушэвіча, Вінцэнта Дуніпа-Марцінкевіча ў працэсе адраджэння беларускай мовы. Гісторычныя назвы беларускай мовы. Працэсы ўніфікацыі беларускай мовы: «Беларуская граматыка для школ» Б. Тарашкевіча 1918 г., папырэнне грамадскіх функцый беларускай мовы ў 1920-я гг., Акадэмічна канферэнцыя 1926 г., рэформа беларускай мовы 1933 г., правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі 1959 г. і 2008 г. Гісторыя графічных сістэм беларускай мовы. Роля беларусаў ва ўдасканаленні кірыліцы. Гісторыя і сучаснасць беларускай лацінкі. Беларускія тэксты, напісаныя арабскай графікай. Аналіз моўных асаблівасцей тэкстаў, створаных у розныя гісторычныя этапы функцыяпавання беларускай мовы.

Тэма 5. МОЎНАЯ СІТУАЦЫЯ Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

Стан і статус беларускай мовы ў канцы XX - пачатку XXI стст. у Рэспубліцы Беларусь. Сацыялінгвістычныя працэсы. Білінгвізм як аб'ектыўная рэчаіснасць у краінах свету, разнавіднасці і тыпы двухмоўя. Гісторычныя вытокі білінгвізму ў Беларусі. Псіхалагічны, педагогічны, сацыялінгвістычны аспекты білінгвізму. Паняцце моўнай інтэрферэнцыі і яе віды. Проблемы інтэрферэнцыі. Феномен "трасянкі". Аналіз сучасных узору інтэрферэнцыі.

Тэма 6. НОРМЫ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРНАЙ МОВЫ

Паняцце моўнай нормы. Арфаэпічныя нормы беларускай літаратурнай мовы. Асаблівасці беларускага літаратуриага вымаўлення.

Марфалагічныя асаблівасці назоўнікаў, прыметнікаў, займеннікаў, лічэнікаў, дзеясловаў. Скланенне прозвішчаў, імёнаў і геаграфічных назваў. Утварэнне і ўжыванне формаў ступеней парыўнання прыметнікаў і прыслоўяў. Асаблівасці ужывання прыслоўяў з лічэнікамі, лічбікамі з назоўнікамі. Асаблівасці ўтварэння і ўжывання дзеепрыметнікаў і дзеепрылоўяў у беларускай мове. Спосабы перакладу дзеепрыметнікаў з рускай мовы.

Асаблівасці перакладу з блізкародненых моў. Спецыфіка беларускай граматычнай сістэмы і яе трансфармацыя пры перакладзе.

МОДУЛЬ 2. НАВУЧАЛЬНА-ПРАФЕСІЙНАЯ СФЕРА

Тэма 7. ЛЕКСІЧНАЯ СІСТЭМА БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Паняцце лексікі як упрадкаванага і сістэмнага слоўнікавага складу мовы.

Дыферэнцыяцыя беларускай лексікі. Лексіка паводле паходжання (спрадвечна беларуская і запазычаная; безэквівалентная), ступені ўжывання (актыўная і пасіўная), стылістычнай прыналежнасці (стылістычна нейтральная і афарбованая), сферы выкарыстання (агульнаўжывальная і амежаванага ўжытку). Сацыяльныя дыялекты (жарганізмы). Спецыяльная лексіка.

Тэма 8. СПЕЦЫЯЛЬНАЯ ЛЕКСІКА

Разрады спецыяльной лексікі (тэрміны, наменклатура, прафесіяналізмы). Спецыфіка тэрміналагічнай і прафесійнай лексікі. Тэндэнцыі ў развіцці лексічнага складу беларускай літаратурнай мовы (інтэрнацыйналізацыя, нацыяналізацыя, пурым, збліжэнне і адштурхоўванне ў дачыненні да рускай і польскай моў).

Тэма 9. ТЭРМІНАЛОГІЯ ЯК ВЯДУЧЫ СКЛАДНІК ПРАФЕСІЙНАГА МАЎЛЕННЯ

Паняцце тэрміна. Крыгеры ў вылучэнні тэрміна. Тэрміналогія і тэрмінасістэма. Месца тэрміналогіі ў лексічнай сістэме беларускай мовы. Працэсы тэрміналагізацыі і дэтэрміналагізацыі. Агульнанавуковая і вузкаспецыяльная тэрміналогія.

Тэма 10. СПОСАБЫ І СРОДКІ ЎТВАРЭННЯ ТЭРМІНАЎ РОЗНЫХ ГАЛІН ДЗЕЙНАСЦІ.

Словаўтваральныя паказчыкі тэрмінаў. Варыянты тэрмінаў. Неўласцівыя суфіксы і словаўтваральныя фарманты беларускага тэрмінаўтварэння. Сродкі перакладу тэрмінаў. Адаптацыя запазычаных тэрмінаў у беларускай мове.

Сістэмныя адносіны ў галіне тэрміналагічнай лексікі: тэрміны- полісеманты, тэрміны- сінонімы, тэрміны-антонімы, міжгаліновыя амонімы.

Тэма 11. ФУНКЦЫЯНАЛЬНАЯ СТЫЛІ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРНай МОВЫ

Стылістычна дыферэнцыяцыя беларускай мовы. Агульная харектарыстыка стыляў беларускай мовы. Тыпалагічныя прыметы функцыянальных стыляў і падстыляў: тэматыка, прызначэнне, моўныя асаблівасці. Стылістыка як тэарэтычная база культуры маўлення.

Тэма 12. СТЫЛІСТЫЧНАЯ СПЕЦЫФІКА

Спецыфіка размоўна-гутарковага стылю, публіцыстычнага стылю, стылю мастацкай літаратуры. Актуальная працэсы ў сістэме функцыянальных стыляў. Канфесійны стыль, інтэрнэт-маўленне, стыль рэкламы і піяр-тэхналогій. Узаемаўплыў стыляў ва ўмовах інфарматызацыі грамадства.

Вызначэнне стылявой прыналежнасці тэксту паводле набору тыпалагічных прымет.

Тэма 13. НАВУКОВЫ СТЫЛЬ

Агульная харектарыстыка навуковага стылю і яго падстыляў. Гісторыя станаўлення навуковага стылю беларускай літаратурнай мовы.

Моўная арганізацыя тэкстаў навуковага стылю. Марфалагічныя асаблівасці: абстрактныя назоўнікі, высокая частотнасць назоўнікаў роднага склону; зваротныя дзеяслова; асаблівасці ўжывання дзеепрыметнікаў; аўтарскае “мы”. Частотнасць ужывання агульнанавуковых дзеясловаў і іх роля ў сінтаксічных канструкцыях навуковага тэксту. Роля злучнікаў і злучальных слоў у навуковым тэксле. Складназалежныя сказы.

Рубрыкацыя навуковага тэксту. Сродкі апісання аб'екта, прадмета, мэты, задачы, метадаў, высноў, вынікаў даследавання ў навуковым тэксле. Асаблівасці загалоўка ў навуковым тэксле. Аналіз і пераклад профільных навуковых тэкстаў.

Вывучэнне матэматычных і фізічных тэрмінаў, а таксама тэрміналогіі інфарматыкі.

Тэма 14. КАМПАЗІЙНА-СТРУКТУРНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ТЭКСТАЎ НАВУКОВАГА СТЫЛЮ

Тыпы навуковага маўлення (апісанне, разважканне, доказ, апавяданне). Тэкстаўтаральныя катэгорыі: цэласнасць, звязнасць, члянімасць, лагічнасць. Завершанаасць як асноўная уласцівасць навуковага тэксту. Моўныя сродкі стварэння дакладнасці і лагічнасці. Сродкі сувязі на ўзоруны сказаў, абзацаў, адрэзкаў тэксту (лексічныя паўторы, указальныя і асабовыя займеннікі, пабочныя слова). Сродкі лагічнай сувязі (злучнікі, прыслоўі, пабочныя слова). Паказчылкі ступені аб'ектыўнай навуковай інфармацыі, выражэнне суб'ектыўнай думкі, спасылкі на крыніцу інфармацыі. Афармленне цытат і спасылак у навуковым тэксле.

Словы-дамінанты ў тэкстах розных навук. Паняцце падмовы навукі (інфарматыкі, матэматацкі, фізікі, хіміі, біялогіі і інш.). Невербальныя сродкі стварэння дакладнасці (графікі, табліцы, схемы). Этыка навуковых даследаванняў.

Тэма 15. ПРЫЁМЫ РЭДАГАВАННЯ НАВУКОВАГА ТЭКСТУ

Прынцыпты разгортвання інфармацыі ў навуковым тэксле. Структурна-семантычныя прынцыпты кампрэсіі інфармацыі. Трансфармацыя складаназалежных сказаў у простыя. Адпрацоўка трансфармацыйных прыёмаў кампрэсіі і разгортвання інфармацыі. Выдзяленне асноўной і дадатковай інфармацыі.

Стылістычныя нормы і камунікатыўныя якасці ў навуковым тэксле. Класіфікацыя стылістычных памылак і спосабы іх выпраўлення. Фарміраванне індывідуальнага стылю навукоўца.

Міждысцыплінарны падыход пры правядзенні навуковых даследаванняў. Узаемасувязь лінгвістыкі і дакладных навук.

Тэма 16. ЖАНРЫ НАВУКОВАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Сістэма жанраў сучаснай навуковай літаратуры. Кампазіцыйна-змястоўная і лінгвістычная арганізацыя анатацыі, рэферата, тэзісаў. Структурна-семантычны аналіз анатацыі. Віды анатацыі. Бібліографія і тэкст анатацыі. Лексіка-граматычныя клішэ анатацыі і рэферата.

Складанне анатацый да тэкстаў розных стыляў.

Тэма 17. АФІЦЫЙНА-СПРАВАВЫ СТЫЛЬ

Асноўныя характеристыкі афіцыйна-справавога стылю. Групы афіцыйна-справавой документацыі (асабістыя, распараджальныя, адміністрацыйна-арганізацыйныя, інфармацыйна-даведачныя, справавыя лісты, фінансавыя і ўліковыя дакументы). Лексіка-граматычныя асаблівасці мовы справавых папер і службовых дакументаў. Паняцце канцылярскага штампа. Тэкст службовага дакумента. Правілы афармлення дакументаў. Спосабы выкладання матэрыялу ў дакуменце: канстататыя, паведамленне, апісанне. Суразмернасць частак дакумента. Прынцыпты афіцыйнага электроннага ліставання.

Тэма 18. КУЛЬТУРА ПРАФЕСІЙНАГА МАЎЛЕННЯ

Паняцце культуры маўлення. Кампаненты культуры маўлення (правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, выразнасць, дарэчнасць, чысціня, багацце). Нацыянальная спецыфіка беларускага маўленчага этикету і культуры зносін.

Тэма 19. ПРАФЕСІЙНАЕ МАЎЛЕНННЕ

Прыёмы эфектыўнай публічнай камунікацыі. Узаемадзеянне вербалльных і невербалльных сродкаў (міміка, жэсты). Выразнасць маўлення (інтанацыя, дыкцыя, паўзы). Асаблівасці маўленчых паводзінаў перад камерай і мікрофонам. Падрыхтоўка да выступлення па відэасувязі.

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНай дысцыпліны «БЕЛАРУСКАЯ МОВА
(ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА)»**

Дзённая форма атрымання вышэйшай адукцыі

Нумар модуля (раздзела), тэмы, заняткай	Назва модуля (раздзела), тэмаў, пералік вывучаемых пытанняў	Колькасць аудыторных гадзін				Літаратура	Формы кантролю ведаў	
		Лекцыі	Практычны (семінарскі) заняткі	Лабараторныя заняткі	Кіруемая самастойная работа студэнта			
1.	Модуль 1. Агульнаадукцыйная сфера.	12						
1.1.	Беларуская мова як частка нацыянальнай культуры. 1.Суадносіны мовы і культуры. 2.Беларуская нацыянальная мова і духоўная культура народа. 3.Функцыі беларускай мовы як асноўнага кампанента нацыянальнай культуры. 4.Роля вуснай народнай творчасці ў фарміраванні нацыянальных каштоўнасцей. Ідыяматычнасць мовы.	2				[6, 17]	Апытаць	
1.2.	Сістэмная арганізацыя беларускай мовы. 1.Структура беларускай нацыянальнай мовы. 2. Вызначальныя рысы літаратурнай мовы. 3.Тэрытарыяльныя дыялекты.	2				[13, 17]	Апытаць	

	4. Узроўні моўнага развіцця. 5. Мова і маўленне. 5. Функцыі мовы і маўлення ў працэсе сацыяльных зносін.						
--	--	--	--	--	--	--	--

1.3.	Беларуска мова сярод іншых моў. 1. Генеалагічна класіфікацыя моў. 2. Моўныя сем'і, групы і падгрупы. 3. Месца беларускай мовы ў славянскай і еўрапейскай супольнасці моў. 4. Асаблівасці беларускай мовы ў параўнанні з іншымі славянскімі мовамі. 5. Беларуская мова сярод усходнеславянскіх моў.	2			[1,6]	Самастойная работа
1.4.	Гісторыя беларускай літаратурнай мовы. 1. Перыядызацыя беларускай мовы. 2. Гістарычны падыход да разумення працэсаў моўнага развіцця. 3. Лёс беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай і Расійскай імперыі. 4. Новая беларуская літаратурная мова XIX - пачатку XX стст. 5. Працэсы ўнармавання беларускай мовы: «Беларуская граматыка для школ» Б. Тарашкевіча 1918 г., пашырэнне грамадскіх функцый беларускай мовы ў 1920-я гг., Акадэмічная канферэнцыя 1926 г., рэформа беларускай мовы 1933 г., правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі 1959 г. і 2008 г. 6. Гісторыя графічных сістэм беларускай мовы.	2			[6, 12, 13]	Апытаць
1.5.	Моўная сітуацыя ў Рэспубліцы Беларусь. 1. Стан і статус беларускай мовы ў канцы XX - пачатку XXI стст. у Рэспубліцы Беларусь. 2. Сацыялінгвістычныя працэсы. 3. Білінгвізм як аб'ектыўная рэчаіснасць у краінах свету, разнавіднасці і тыпы двухмоўя. 4. Гістарычны вытокі білінгвізму ў Беларусі.	2			[6, 13]	Самастойная работа

	5.Псіхалагічны, педагогічны, сацыялінгвістычны аспекты білінгвізму. 6.Паняцце моўнай інтэрферэнцыі і яе віды.					
1.6.	<p>Нормы беларускай літаратурнай мовы</p> <p>1.Паняцце моўнай нормы.</p> <p>2.Арфаэпічныя нормы беларускай літаратурнай мовы. Асаблівасці беларускага літаратурнага вымаўлення.</p> <p>3.Марфалагічныя асаблівасці назоўнікаў, прыметнікаў, займеннікаў, лічэнікаў, дзеясловаў.</p> <p>4.Скланенне прозвіщаў, імёнаў і геаграфічных назваў. Утварэнне і ўжыванне формаў ступеней парадкавання прыметнікаў і прыслоўяў.</p> <p>5.Асаблівасці ўжывання прыслоўяў з лічэнікамі, лічэнікаў з назоўнікамі. Асаблівасці ўтварэння і ўжывання дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў ў беларускай мове. Спосабы перакладу дзеепрыметнікаў з рускай мовы.</p> <p>6.Сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы. Адрозненні ў кіраванні дзеясловаў і выкарыстанні прыназоўнікаў (па, праз, да, паводле, на, з) у некаторых словазлучэннях у беларускай і рускай мовах. Каардынацыя дзеяніка і выказніка ў сказе.</p> <p>7.Асаблівасці перакладу з блізкароднасных моў. Спецыфіка беларускай граматычнай сістэмы і яе трансформацыя пры перакладзе.</p>	2			[3, 12, 13, 16]	Апытанне
2.	Модуль 2. Навучальна-прафесійная сфера	22				
2.1.	<p>Лексічная сістэма беларускай мовы.</p> <p>1.Паняцце лексікі як упарядкованага і сістэмнага слоўніковага складу мовы.</p> <p>2.Дыферэнцыяцыя беларускай лексікі.</p> <p>3.Лексіка паводле паходжання (спрадвечна беларуская і запазычаная; безэквівалентная), ступені ўжывання (актыўная і пасіўная), стылістичныя прыналежнасці (стылістична нейтральная і афарбованая), сферы выкарыстання</p>	2			[1,6]	Пераклад прафесійных тэкстаў*

	(агульнаўжыўальная і абмежаванага ўжытку).					
	4.Сацыяльныя дыялекты (жарганізмы).					
	5.Спецыяльная лексіка.					

2.2.	Спецыяльная лексіка. 1.Разрады спецыяльнай лексікі (тэрміны, наменклатура, прафесіяналізмы). 2.Спецыфіка тэрміналагічнай і прафесійнай лексікі. Тэндэнцыі ў развіціі лексічнага складу беларускай літаратурнай мовы (інтэрнацыяналізацыя, нацыяналізацыя, пурым, збліжэнне і адштурхоўванне ў дачыненні да рускай і польскай моў).	2			[1, 6, 9]	Апытанне Пераклад прафесійных тэкстаў*
2.3.	Тэрміналогія як вядучы складнік прафесійнага маўлення. 1.Паняцце тэрміна. 2.Крытэрыі вылучэння тэрміна. Тэрміналогія і тэрмінасітэма. 3.Месца тэрміналогіі ў лексічнай сістэме беларускай мовы. 4.Працэсы тэрміналагізацыі і дэтэрміналізацыі. Агульнанавуковая і вузкаспецыяльная тэрміналогія.	2			[6, 11 10, 14]	Апытанне
2.4.	Функцыянальныя стылі беларускай літаратурнай мовы. 1.Стылістычная дыферэнцыяцыя беларускай мовы. 2.Агульная характеристыстика стыляў беларускай мовы. 3.Тыпалагічныя прыметы функцыянальных стыляў і падстыляў: тэматыка, прызначэнне, моўныя асаблівасці. 4.Стылістыка як тэарэтычная база культуры маўлення.	2			[20]	Апытанне, тэст*
2.5.	Навуковы стыль. 1.Агульная характеристыстика навуковага стылю і яго падстыляў. Гісторыя становлення навуковага стылю беларускай літаратурнай мовы. 2.Моўная арганізацыя тэкстаў навуковага стылю. 3.Рубрыкацыя навуковага тэксту.	2			[3, 10 , 14]	Пераклад навуковага тексту, тэст*

	4. Вывучэнне матэматычных і фізічных тэрмінаў, а таксама тэрміналогіі інфарматыкі.					
2.6.	<p>Кампазіцыйна-структурная арганізацыя тэкста навуковага стылю.</p> <p>1. Тыпы навуковага маўлення (апісанне, разважканне, доказ, апавяданне).</p> <p>2. Сродкі сувязі на ўзоруны сказаў, абзацаў, адрэзкаў тэксту (лексічныя паўторы, указальныя і асабовыя займеннікі, пабочныя слова).</p> <p>3. Сродкі лагічнай сувязі (злучнікі, прыслоўі, пабочныя слова).</p> <p>4. Афармленне цытат іспасылак у навуковым тэксле.</p>	2			[3 , 10, 20]	Напісанне анатацыі, рэферата,рэзюме*
2.7.	<p>Прыемы рэдагавання навуковага тэксту.</p> <p>1. Прынцыпы разгортвання інфармацыі ў навуковым тэксле.</p> <p>2. Стылістычныя нормы і камунікатыўныя якасці ў навуковым тэксле.</p> <p>3. Класіфікацыя стылістычных памылак і спосабы іх выпраўлення. Фарміраванне індывідуальнага стылю навукоўца.</p> <p>4. Міждысцыплінарны падыход гры правядзенні навуковых даследаванняў. Узаемасувязь лінгвістыкі і дакладных навук.</p>	2			[6, 10]	Пераклад на беларускую мову навуковых тэкстаў
2.8.	<p>Жанры навуковай літаратуры.</p> <p>1. Сістэма жанраў сучаснай навуковай літаратуры. Кампазіцыйна- змястоўная і лінгвістычная арганізацыя анатацыі, рэферата, тэзісаў.</p> <p>2. Структурна-семантычны аналіз анатаций. Віды анатаций.</p>	2			[1, 9, 14]	Складанне анатацыі
2.9.	<p>Афіцыйна-справавы стыль.</p> <p>1. Асноўныя характеристыкі афіцыйна-справавога стылю.</p> <p>2. Групы афіцыйна- справавой документацыі (асабістыя, распараджальныя, адміністрацыйныя, арганізацыйныя, інфармацыйна-даведачныя, справавыя лісты, фінансавыя і ўліковыя дакументы).</p> <p>3. Лексіка-граматычныя асаблівасці мовы справавых папер і службовых дакументаў. Паняцце канцылярскага штампа.</p>	2			[1, 9, 14]	Складанне афіцыйна-справавых папер

2.10.	<p>Культура прафесійнага маўлення.</p> <p>1.Паняцце культуры маўлення.</p> <p>2.Кампаненты культуры маўлення(правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, выразнасць, дарэчнасць, чысціня, багацце).</p> <p>3.Нацыянальная спецыфіка беларускага маўленчага этикету і культуры зносін.</p>		2			[1, 9, 13 , 12]	Праслушоўванне і аналіз навуковых паведамленаў і публічных прамоў*
2.11.	<p>Прафесійнае маўленне.</p> <p>1.Прыёмы эфектыўнай публічнай камунікацыі. Узаемадзеянне вербальных і невербальных сродкаў (міміка, жэсты).</p> <p>2.Выразнасць маўлення (інтанацыя, дыкцыя, паўзы). Асаблівасці маўленчых паводзінаў перад камерай і мікрофонам.</p>		2			[8]	Выступленне па відэасувязі
	УСЯГО:		34				

Мерапрыемствы бягучага контролю*

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная:

1. Венедзіктаў, С.В. Беларуская мова. Юрыдычная лексіка : вучэбны дапаможнік / С. В. Венедзіктаў, С. І. Даніленка. - Мінск : Вышэйшая школа, 2019. - 126, [1] с. - (Для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі). - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для курсантаў і студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па юрыдычных спецыяльнасцях.
2. Губская, В.М. Беларуская мова для эканамістаў : вучэбны дапаможнік / В. М. Губская, І. І. Шматкова. - Мінск : РІВШ, 2020. - 131 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па эканамічных спецыяльнасцях
3. Запрудскі, С.М. Нарысы гісторыі беларускага мовазнаўства XIX стагоддзя : дапаможнік / С. М. Запрудскі ; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. - Мінск : БДУ, 2020. - 193 с. - Рэкамендавана Вучэбна-метадычным аб'яднаннем па гуманітарнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі, якія навучаюцца па спецыяльнасці 1-21 05 01 "Беларуская філалогія", 1-21 05 02.
4. Каценка, А.В. Беларуская мова. Юрыдычная лексіка : вучэбны дапаможнік / А. В. Каценка, В. К. Мароз ; Акадэмія Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь. - 2-е выданне, пераглядане. - Мінск : Акад. МУС Рэсп. Беларусь, 2018. - 137 с. - (Для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі). - Біблиогр. : с. 109. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для курсантаў і студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па юрыдычных спецыяльнасцях.
5. Латушка, Г.П. Беларускія выразы згоды і нязгоды : вучэбна-метадычны дапаможнік / Г. П. Латушка ; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. - Мінск : БДУ, 2020. - 134 с. - Рэкамендавана Вучэбна-метадычным аб'яднаннем па гуманітарнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі, якія навучаюцца па спецыяльнасцях 1-21 05 01 "Беларуская філалогія", 1-21 05 02 "Русская філалогія (па напрамках)", 1-21 05 04 "Славянская філалогія".
6. Ляшчынская, В.А. Ідыматыка беларускай мовы ў лінгвакультуралагічным асвятленні : вучэбны дапаможнік / В. А. Ляшчынская ; Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны. - Мінск : РІВШ, 2019. - 249 с. - Бібліогр. : с. 223-235. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці "Беларуская філалогія (па напрамках)".

Ігор Губская Е.В.

7. Маршэўская, В.В. Беларуская мова. Прафесійная лексіка для юрыстаў і эканамістаў : вучэбны дапаможнік / В. В. Маршэўская, А. С. Садоўская. - Мінск : РІВШ, 2020. - 231 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па юрыдычных і эканамічных спецыяльнасцях.
8. Свістунова, М.І. Гістарычнае марфалогія беларускай мовы : вучэбны дапаможнік / М. І. Свістунова, Г. К. Ціванова ; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. - Мінск : БДУ, 2018. - 198 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці "Беларуская філагогія (па напрамках)".
9. Сучасная беларуская літаратурная мова : вучэбны дапаможнік / Д. В. Дзятко [и др.] ; пад рэдакцыяй Д.В. Дзятко. - Мінск : Вышэйшая школа, 2017. - 588 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па філагагічных спецыяльнасцях.
10. Цыхун, Г.А. Прастора мовы. Моўныя сувязі. Гісторыя слоў : выбраныя працы / Г. А. Цыхун ; Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Цэнтр даследавання беларускай культуры, мовы і літаратуры, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа ; укладальнік Я.В. Волкова. - Мінск : Беларуская навука, 2018. - 314, [1] с.
11. Янкоўскі, Ф.М. Гісторыя беларускай мовы : гістарычнае граматыка / Ф. М. Янкоўскі ; навуковы рэдактар Д.В. Дзятко. - Наваполацк : Вышэйшая школа, 2019. - 263 с. - Біблиогр. : с. 256-257. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па філагагічных спецыяльнасцях.

Дадатковая:

12. Беларуская мова, інтэрнет і камп'ютэр : матэрыялы круглага стала міжнар. сімпозіума "Разнастайнасць моў і культур у кантэксле глабалізацыі" (20 мая 2002 г., г. Мінск) / Таварыства бал. мовы імя Ф. Скарыны ; склад. С. Кручкоў. - Мінск : БелСаЭС Чарнобыль, 2002. - 66, [2] с.: іл.
13. Буракова, М. У. Анамастыка, тэрміналогія і фразеалогія : вучэбна-метадычны дапаможнік / М. У. Буракова, В. А. Ляшчынская ; Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, установа адукацыі "Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны". - Мінск : РІВШ, 2011. - 165 с. - Бібліогр. : с. 128-132. - Рэкамендавана вучэбна-метадычным аб'яднаннем па гуманітарнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў нефілагагічных спецыяльнасцей вышэйшых навучальных установ па вучэбнай дысцыпліне "Беларуская мова (прафесійная лексіка)".
14. Куліковіч, У. І. Правілы сучаснай беларускай арфаграфіі : Вучэбны дапаможнік / У. І. Куліковіч. - Мінск : Новое знание, 2011. - 222 с.
15. Ляшчынская, В. А. Беларуская мова. Тэрміналагічная лексіка: вучэбны дапаможнік / В.А. Ляшчынская. – Мінск, 2001.

16. Ляшчынская, В. А. Сучасная беларуская мова: фразеалогія : вучэбны дапаможнік / В. А. Ляшчынская ; Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь : установа адукацыі "Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны". - Мінск : РІВШ, 2010. - 229 с. - Бібліогр. : с. 168-177. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі РБ у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў вышэйшых навучальных ўстаноў па філалагічных спецыяльнасцях.
17. Руденко Е. Н. Белорусский язык. Профессиональная лексика : учеб. пособие для студ. вузов / Е. Н. Руденко, А. А. Кожинова, Е. Г. Задворная. - Мн. : ТетраСистемс, 2005. - 381 с.
18. Тэорыя і практыка беларускай тэрміналогіі. – Мінск. 1999

Слоўнікі:

19. Арашонкова, Г. У. Кароткі слоўнік беларускай мовы. Правапіс. Вымаўленне. Націск. Словазмяненне. Словаўжыванне / Г. У. Арашонкова, В. П. Лемцюгова. – Мінск, 1994.
20. Беларуская энцыклапедыя: у 18 т. – Мінск, 1996–2004.
21. Булыка, А. М Слоўнік іншамоўных слоў: у 2 т. / А. М. Булыка. – Мінск, 1999.
22. Геаграфічныя паняцці і тэрміны: энцыклапедычны даведнік / рэдкал.: М. М. і інш. . – Мінск, 1993.
23. Граматычны слоўнік дзеяслова. – Мінск, 2007.
24. Мысліцелі і асветнікі Беларусі: энцыклапедычны даведнік / Б. І. Сачанка (гал. рэд.) і інш. . – Мінск. 1995.
25. Руска-беларускі слоўнік: у 3 т. – Мінск, 1995.
26. Слоўнік беларускай мовы. Арфаграфія. Арфаэпія. Акцэнтуацыя. Словазмяненне / пад рэд. М. В. Бірылы. – Мінск, 1987.
27. Социологическая энциклопедия / под. общ. ред. А. Н. Данилова. – Минск, 2003.
28. Тлумачальны слоўнік беларускай мовы: у 5 т. – Мінск, 1977–1984.
29. Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы. – Мінск, 2005.
30. Энцыклапедыя літаратуры і мастацтва Беларусі: у 5 т. – Мінск, 1984–1987.
31. Энцыклапедыя прыроды Беларусі: у 5 т. – Мінск, 1983–1986.
32. Этнографія Беларусі. – Мінск, 1989.
33. Юрдычны энцыклапедычны слоўнік. – Мінск, 1992.

ПЕРАЛІК ПЫТАННЯЎ ДЛЯ ПРАВЯДЗЕННЯ ЗАЛІКА

1. Беларуская нацыянальная мова, яе формы. Функцыі мовы ў грамадстве.
2. Гістарычныя этапы фарміравання і развіцця беларускай мовы.
3. Паняцце моўнай нормы. Сістэма норм літаратурнай мовы.
4. Беларуская мова – форма нацыянальнай культуры беларусаў.
5. Дыферэнцыяцыя лексікі беларускай мовы паводле сферы ўжывання.
6. Дыферэнцыяцыя лексікі беларускай мовы паводле сферы ўжывання.
7. Стылістычныя разрады лексікі беларускай мовы.
8. Паняцце «тэрмін», «тэрміналогія», «тэрмінасістэма». Асаблівасці тэрмінаў.
9. Асноўныя спосабы ўтварэння тэрмінаў.
10. Лексіаграфія. Тыпы слоўнікаў.
11. Некаторыя аспекты функцыянавання беларускай і рускай моў.
12. Арфаэпічныя нормы беларускай літаратурнай мовы і прычыны іх парушэння.
13. Марфалагічныя асаблівасці навуковых тэкстаў.
14. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: назоўнік.
15. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: прыметнік.
16. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: займеннік.
17. Лічэнік. Складенне лічэнікаў і асаблівасці іх ўжывання з назоўнікамі.
18. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: дзеяслоў.
19. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. Асаблівасці іх ўжывання ўбеларускай мове.
20. Прынцыпы сучаснай беларускай арфаграфіі.
21. Сінтаксічныя асаблівасці навуковых тэкстаў.
22. Сінтаксіс. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.
23. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў.
24. Навуковы стыль, яго функцыі і характэрныя асаблівасці.
25. Жанравая разнастайнасць навуковага стылю (даклад, артыкул, рэферат, анатацыя, рэзюмэ), агульныя патрабаванні да іх напісання і аформлення.
26. Лексічныя і фразеалагічныя асаблівасці навуковых тэкстаў.
27. Афіцыйна-справавыя дакументы, правілы іх напісання і аформлення. Мова і маўленне. Віды і тыпы маўлення. Адзінкі маўлення.

АРГАНІЗАЦЫЯ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАУ

Змест самастойнай працы студэнтаў

(дзённая форма атрымання вышэйшай адукацыі)

Від самастойнай працы	Тэматычны змест і выкарыстаныя крыніцы	Колькасць гадзін
	Модуль 1. Агульнаадукацыйная сфера.	
Паглыбленае вывучэнне тэмы 1:1	<p>Беларуская мова як частка нацыянальнай культуры.</p> <p>Складанне канспекта-прэзентацыі па тэме “Сацыяльна- палітычныя ўмовы функцыяновання беларускай мовы”.</p> <p>Літаратура: да ўсіх тэм асноўная літаратура -- Беларуская мова (прафесійная лексіка): вуч.-метад. комплекс для студэнтаў нефілалагічных спецыяльнасцей / С. А. Вялюга, А. І. Зянко. – Наваполацк : ПДУ, 2011. – 264 с. // Электронная бібліятэка УА «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт» Электронны рэсурс http://elib.psu.by:8080/handle/123456789/13575</p>	2
	Модуль 2. Навучальна-прафесійная сфера	
Паглыбленае вывучэнне тэмы 2:1	<p>Лексічная сістэма беларускай мовы.</p> <p>Праца з прафесійнымі тэкстамі – лексічны аналіз слоў.</p>	2
Паглыбленае вывучэнне тэмы 2:2	<p>Спецыяльная лексіка.</p> <p>Пераклад сказаў з прафесійной сферы на беларускую мову. Праца з электроннымі перакладчыкамі (Google translate, Yandex-перакладчык, Belazar).</p>	2
Паглыбленае вывучэнне тэмы 2:3	<p>Тэрміналогія як вядучы складнік прафесійнага маўлення.</p> <p>Складанне тэрміналагічнага слоўніка па спецыяльнасці.</p>	2
Паглыбленае вывучэнне тэмы 2:4	<p>Функцыянальныя стылі беларускай літаратурнай мовы.</p> <p>Аналіз памылак, якія дапускаюцца людзьмі ў час карыстання беларускай мовай.</p>	1
Паглыбленае вывучэнне тэмы 2:5	<p>Навуковы стыль.</p> <p>Пераклад на беларускую мову навуковых тэкстаў.</p>	2

Паглыбленае вывучэнне тэмы тэмы 2:6	Кампазіцыйна-структурная арганізацыя тэкста навуковага стылю. Аналіз структуры навуковага тэксту.	1
Паглыбленае вывучэнне тэмы тэмы 2:7	Прыемы рэдагавання навуковага тэксту. Анатэцыя. Напісанне анатацыі.	2
Паглыбленае вывучэнне тэмы тэмы 2:8	Жанры навуковай літаратуры. Курсавая работа: структура, моўная спецыфіка.	1
Паглыбленае вывучэнне тэмы тэмы 2:9	Афіцыйна-справавы стыль. Афіцыйна-справавы стыль. Складанне афіцыйных папер.	2
Паглыбленае вывучэнне тэмы тэмы 2:10	Культура прафесійнага маўлення. Аналіз стылёвых асаблівасцей тэкстаў, адпаведнасць маўленчым сітуацыям.	1
Паглыбленае вывучэнне тэмы тэмы 2:11	Прафесійнае маўленне. Аналіз навуковых паведамленяў і публічных прамоў студэнтаў.	2
	Усяго гадзін	20

КАНТРОЛЬ ЯКАСЦІ ЗАСВАЕННЯ ВЕДАЎ

Дыягностика кампетэнцій студэнтаў ажыццяўляеца падчас выступу студэнтаў на практичных занятках, правядзення тэстаў па асобных раздзелах вучэбнай дысцыпліны, вуснага апытання падчас практичных заняткаў, здачы заліку.

У рамках рэйтынгавай сістэмы паспяховасць студэнтаў па вучэбнай дысцыпліне ацэньваецца з дапамогай мерапрыемстваў бягучага контролю, якія праводзяцца на працягу семестра. Мерапрыемствы бягучага контролю праводзяцца ў час аўдыторных заняткаў. Адзнакі, атрыманыя студэнтам у ходзе бягучага контролю, выстаўляюцца па дзесяцібалльной шкале і фіксуюцца ў журнале выкладчыка. Для студэнта, які прапусціў мерапрыемства бягучага контролю па ўважлівай прычыне, кафедрай устанаўліваюцца дадатковыя тэрміны. Студэнтам, якія прапусцілі мерапрыемства бягучага контролю без уважлівой прычыны, выстаўляецца 0 (нуль) балаў за гэтае мерапрыемства.

Вынік бягучага контролю за семестр ацэньваецца адзнакай у балах па дзесяцібалльной шкале і выводзіцца зыходзячы з адзнак, выстаўленых выкладчыкам (выкладчыкамі) падчас правядзення мерапрыемстваў бягучага контролю на працягу семестра. Дадзеная адзнака таксама ўлічвае вынікі ўдзелу студэнта ў навукова-практичных мерапрыемствах, вучэбна-даследчай, навукова-даследчай працы студэнтаў (канферэнцыях, семінарах, алімпіядах, конкурсах, навуковых гуртках і г.д.) па профілю дысцыпліны і можа быць павышана да 10 балаў пры дасягненні значных вынікаў у гэтай працы.

Пры правядзенні міжсесійнай атэстыцыі ў адпаведнасці з графікам навучальнага працэсу ў рэйтынгавую (атэстычную) ведамасць уносицца бягучая адзнака па дзесяцібалльной шкале, выведзеная па выніках мерапрыемстваў бягучага контролю, праведзеных з пачатку семестра да моманту атэстыцыі.

Пры правядзенні прамежкавай атэстыцыі (заліку) адзнака «зalічана» выстаўляецца студэнтам, якія атрымалі па накапляльнай сістэме па выніках мерапрыемстваў бягучага контролю выніковую адзнаку ад 4 да 10 балаў, адзнака «не залічана» выстаўляецца студэнтам, якія атрымалі ад 1 да 3 балаў. Апошнія здаюць залік па пропанаваных пытаннях да заліку.

**ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ З
ІНШЫМІ ДЫСЦЫПЛІНАМІ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ**

Назва дысцыпліны, з якой патрабуеца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбной праграмы па вывучаемай вучэбной дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацава ла вучэбную праграму(з указаннем даты і нумару пратакола)
	Кафедра фізікі	12.07.2017	

Загадчык кафедры фізікі,

К.Т.Н.

А.С. Кірыенка